

BY/GÅRDSTOMTEN

BOSSGÅRD I ÖSTRA HUSBY

Arkeologisk utredning, etapp 2 inom fastigheten Bossgård 11:1 och 17:1, Östra husby socken i Norrköpings kommun, Östergötlands län

TOVE BJÖRK

Rapporter från Arkeologikonsult 2020:3337

ARKEOLOGIKONSULT
Optimusvägen 14
194 34 Upplands Väsby
Tel: 08-590 840 41

www.arkeologikonsult.se

OMSLAGSBILD: Fastighet 17:1. Idag finns en villa på tomten, vilken byggdes vid mitten av 1800-talet. Mellan 1959–2008 bedrevs sommarhemmet Ro av Frälsningsarmén i villan. Från 2010 hyste huset ett café, men utgör idag ett bostadshus med lägenheter. Foto från norr.

ALLMÄNT KARTMATERIAL:

Fastighetskartan: © Lantmäteriet Dnr: 50007066_140003
Terrängkartan, samt GSD–Översiktskartan: Lantmäteriet (CC0)

© Arkeologikonsult 2020

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
Villkor finns tillgänglig på <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

BY/GÅRDSTOMTEN

BOSSGÅRD 1 ÖSTRA HUSBY

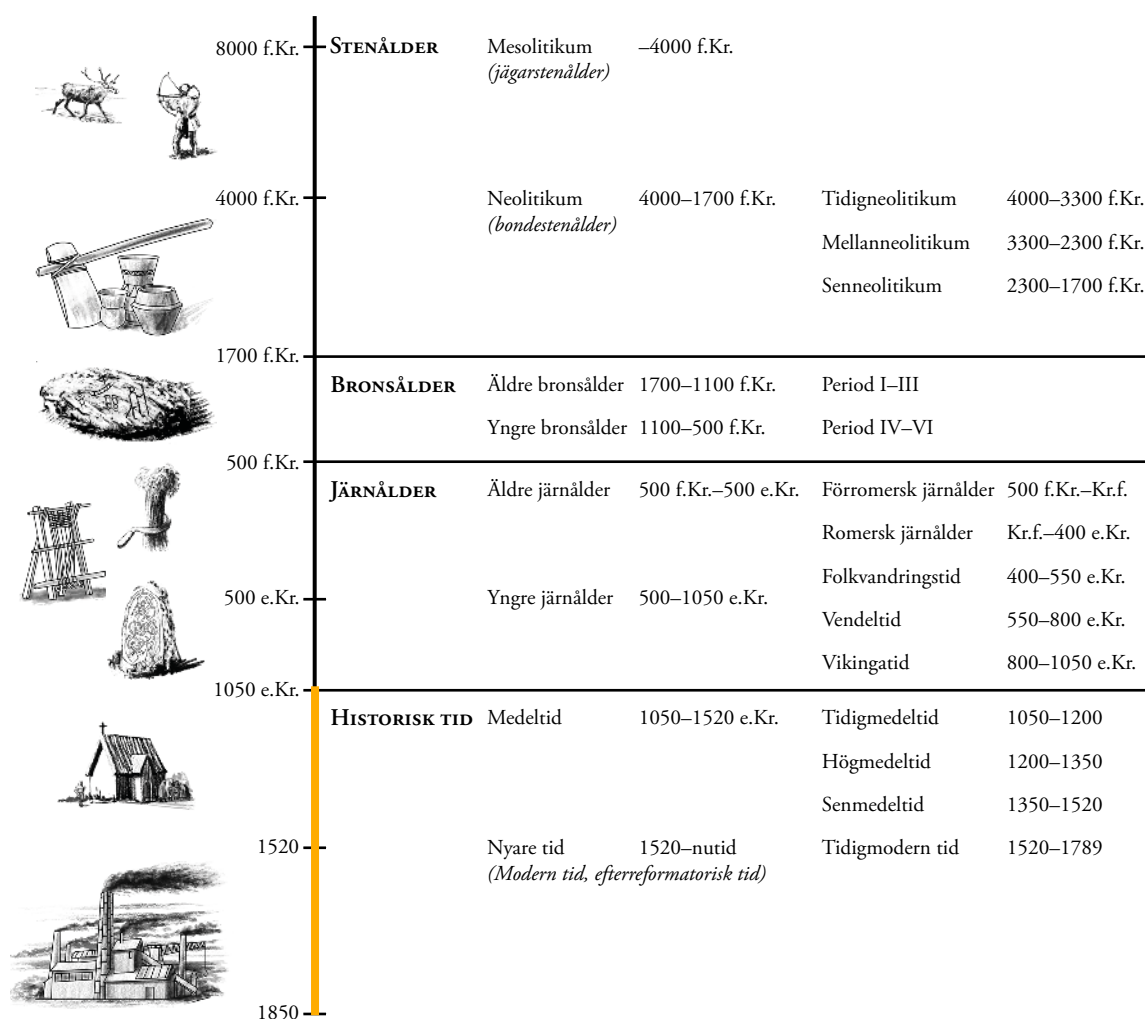
Arkeologisk utredning, etapp 2 inom fastigheten Bossgård 11:1 och 17:1,
Östra husby socken i Norrköpings kommun, Östergötlands län

TOVE BJÖRK

Rapporter från Arkeologikonsult 2020:3337

ARKEOLOGISK PERIODINDELNING

ANTIKVARISK BEDÖMNING

Antikvarisk bedömning anger hur man enligt kulturmiljölagen (1988:950), och till viss del även skogsvårdslagen (1979:429), bedömt lämningen och dess eventuella lagskydd vid registreringstillfället. Den slutgiltiga bedömningen görs alltid av Länsstyrelsen.

Fornlämning är en lämning som omfattas av skydd enligt kulturmiljölagen. För att en lämning ska kunna bedömas som fornlämning krävs att den tillkommit före 1850, är en lämning efter människors verksamhet under forna tider, som har tillkommit genom äldre tiders bruk och som är varaktigt övergiven. Det är förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning.

Möjlig fornlämning innebär att man vid registreringstillfället inte kunnat ta ställning till om lämningen är en fornlämning

eller inte. Lämningen måste vara bekräftad i fält. Möjlig fornlämning kan även anges för en lämning som har undersökts i samband med en arkeologisk undersökning, men där man inte fastställt lämningens utbredning.

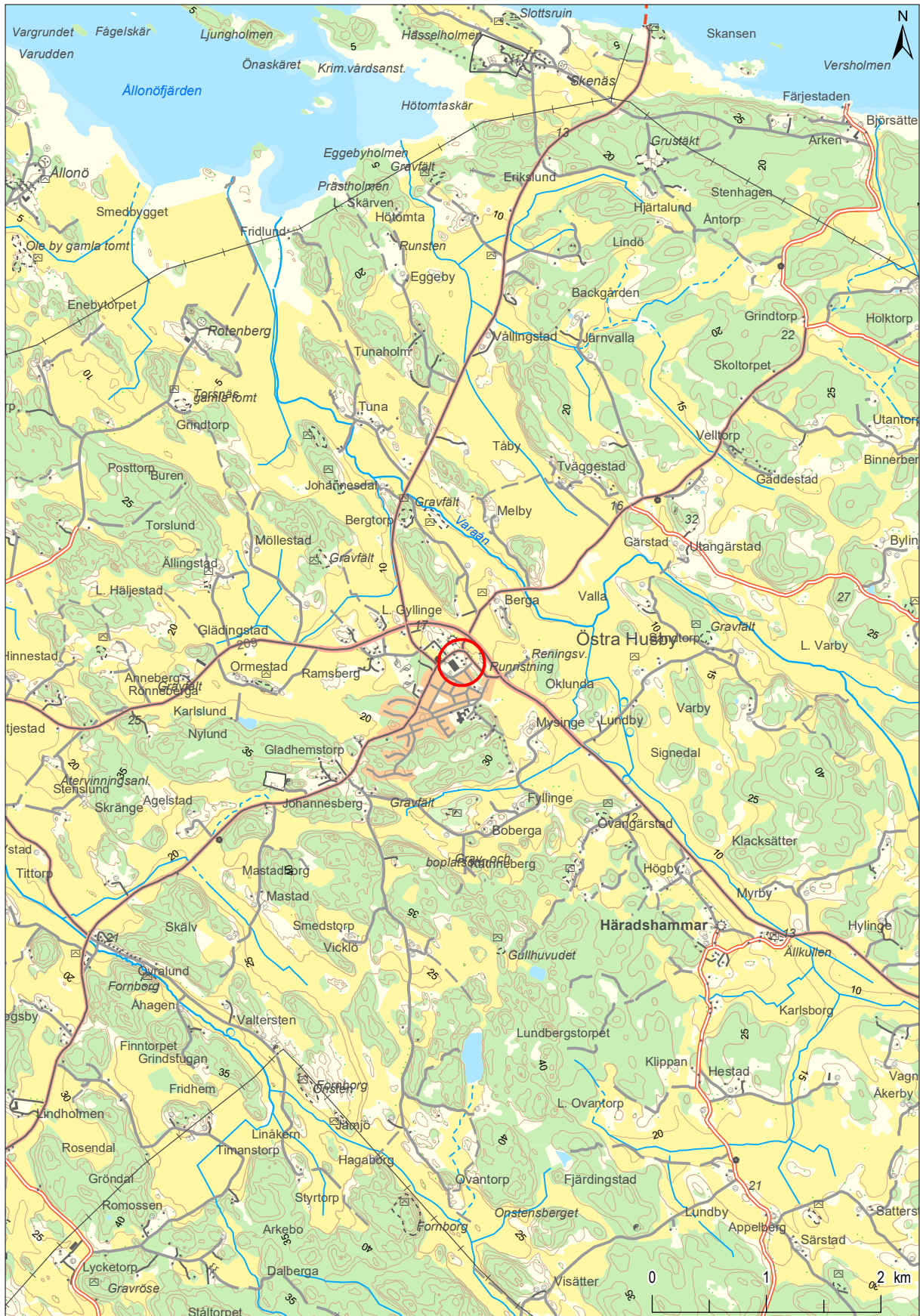
Övrig kulturhistorisk lämning används för kulturhistoriska lämningar som har tillkommit efter 1850, men som ändå anses ha ett antikvariskt värde. Bedömningen används även för vissa lämningar som inte uppvisar fysiska spår, till exempel fyndplats eller plats med tradition.

Ingen antikvarisk bedömning används för lämningar som blivit helt borttagna genom en arkeologisk undersökning eller förstörda. Inget skydd enligt kulturmiljölagen kvarstår. Lämningar som endast är kända via kartmaterial, skriftlig eller muntlig källa och inte har kunnat återfinnas i fält, kan inte heller ha en antikvarisk bedömning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING.....	7
INLEDNING	7
TOPOGRAFI	7
FORNLÄMNINGSMILJÖ	9
METOD OCH GENOMFÖRANDE	13
RESULTAT	14
Anläggningar i schakt 11.....	15
Anläggningar i schakt 10.....	16
Husgrund 121 i schakt 13.....	18
Källare 130	18
Fynd	19
AVSLUTNING	20
REFERENSER	21
Litteratur	21
Arkiv och register	21
Kartmaterial.....	21
Övriga referenser.....	21
ADMINISTRATIVA UPPGIFTER.....	22
BILAGOR	23
Bilaga 1. Schaktbeskrivning	23
Bilaga 2. Anläggningsbeskrivning.....	24
Bilaga 3. Fyndtabell	25
Bilaga 4. ¹⁴ C-analys	26

Figur 1. Undersökningsområdet markerat på Terrängkartan, i skala 1:50 000.

SAMMANFATTNING

På uppdrag av Länsstyrelsen i Östergötland har Arkeologikonsult genomfört en arkeologisk utredning etapp 2 inför uppförande av bostäder inom fastigheterna Bossgård 11:1 och 17:1 i Östra Husby, Norrköpings kommun, Östergötlands län (dnr: 431-15861-2019).

Socknen Östra Husby på Vikbolandet är beläget inom område för riksintresse och utgör en centralbygd med ett rikt fornlämningsbestånd. Inom utredningsområdet har legat tre gårdar, vilka kan ses i historiskt kartmaterial.

Vid den arkeologiska utredningen påträffades tre stolphål, en brunn, en syllstensrad, ett kulturlager, en husgrund och en källare. Syllstensraden tillhör troligen en gård som legat på tomten och som syns på en historisk karta från 1650.

Husgrunden är inte synlig i något kartmaterial. Emellertid kan på svartvita flygbilder, tagna mellan 1955–1967 ses en större byggnad vid platsen för husgrunden som tolkas ha utgjort en ladugård. Husgrunden utgör inte en fornlämning. Källaren tolkas inte heller utgöra någon fornlämning.

INLEDNING

Arkeologikonsult har på uppdrag av Länsstyrelsen i Östergötland (dnr: 431-15861-2019) genomfört en arkeologisk utredning inom fastigheterna Bossgård 11:1 och 17:1 i Östra Husby, Norrköpings kommun (figur 1). Den arkeologiska utredningen föranleddes av att Arkö Bostad AB planerar bygga bostäder inom fastigheten.

Syftet med utredningen har varit att ta reda på om fornlämningar berörs av den planerade exploateringen.

TOPOGRAFI

Östra Husby ligger cirka 2 mil öster om Norrköping på en halvö som skjuter ut i Östersjön. Landskapet präglas av lerfyllda sprickdalar och mindre slätter åtskilda av låga moränryggar och berg. Fastigheten Bossgård 17:1 utgör en äldre gårdstomt om cirka 8400 m², vilken ingår i Bossgård by och är beläget på en grusås. På tomten finns i dagsläget

tre hus, en källare, en allé, två grusplaner samt en äldre fruktträdgård beväxt med äppelträd, buskar, rabatter och gräsmatta (figur 2 och 3). Tidigare har på tomten även växt stora träd. Men vid undersökningstillfället var dessa nedsågade och kvar finns grova stubbar, vars omkrets mäter mer än 1,2 meter i diameter.

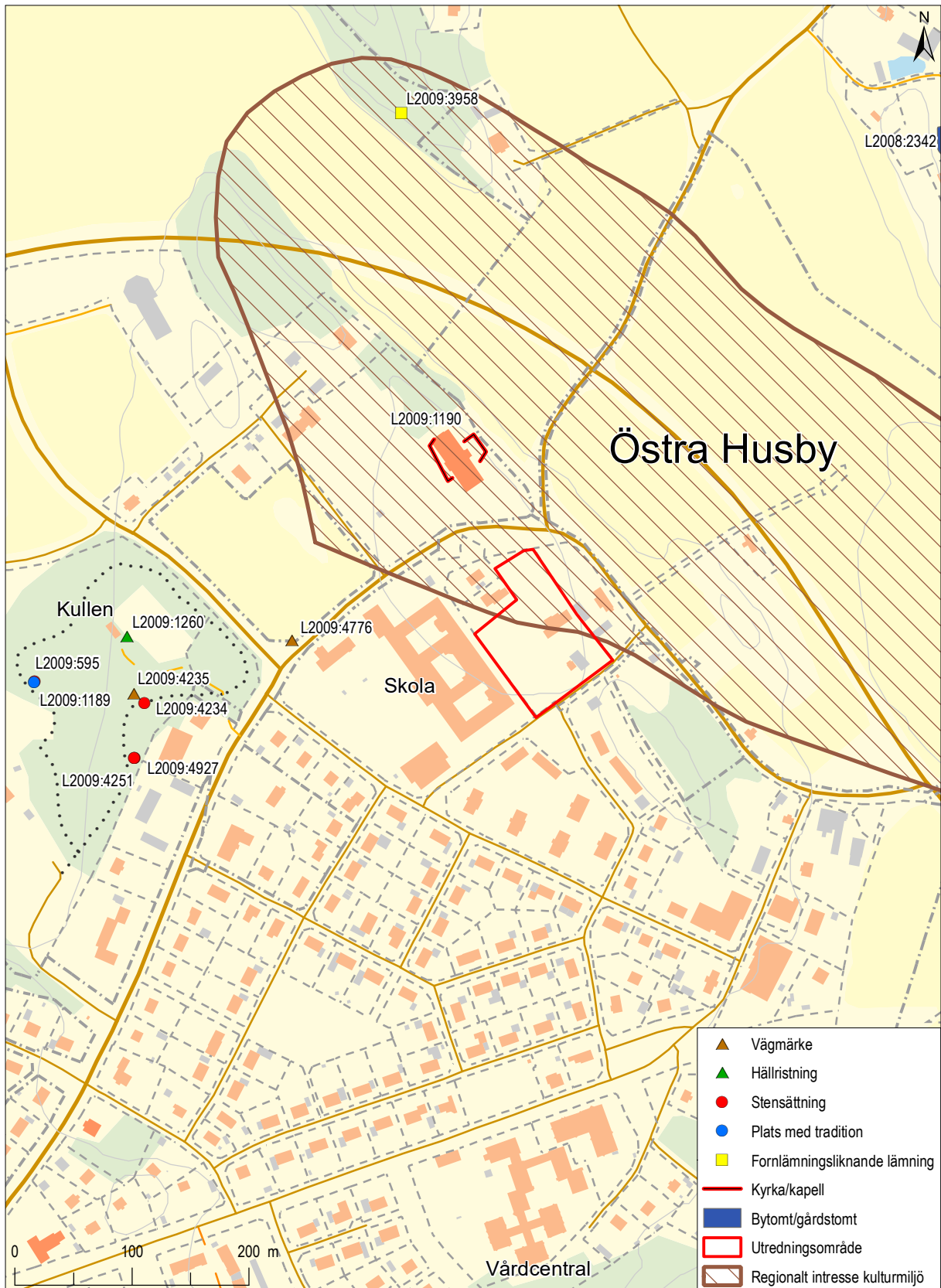
Figur 2. Flygbild över arbetsområdet samt Östra Husby kyrka i öst. Bild från sydöst. Spridningstillstånd från Lantmäteriet LM2020/004892.

Figur 3. Gårdstomten med villan samt äppelträd. Foto från sydväst.

FORNLÄMNINGSMILJÖ

Figur 4. Karta med utredningsområde, lämningar och riksintresse. Mot Fastighetskartan 1:5 000.

Vikbolandet är känt för sin fornlämningstäthet och ingår i Riksintresse: KE 94 Östra Husby enligt Riksantikvarieämbetets beslut från 1997-08-18. Det är framförallt de norra delarna av arbetsområdet som ingår i riksintresset (figur 4).

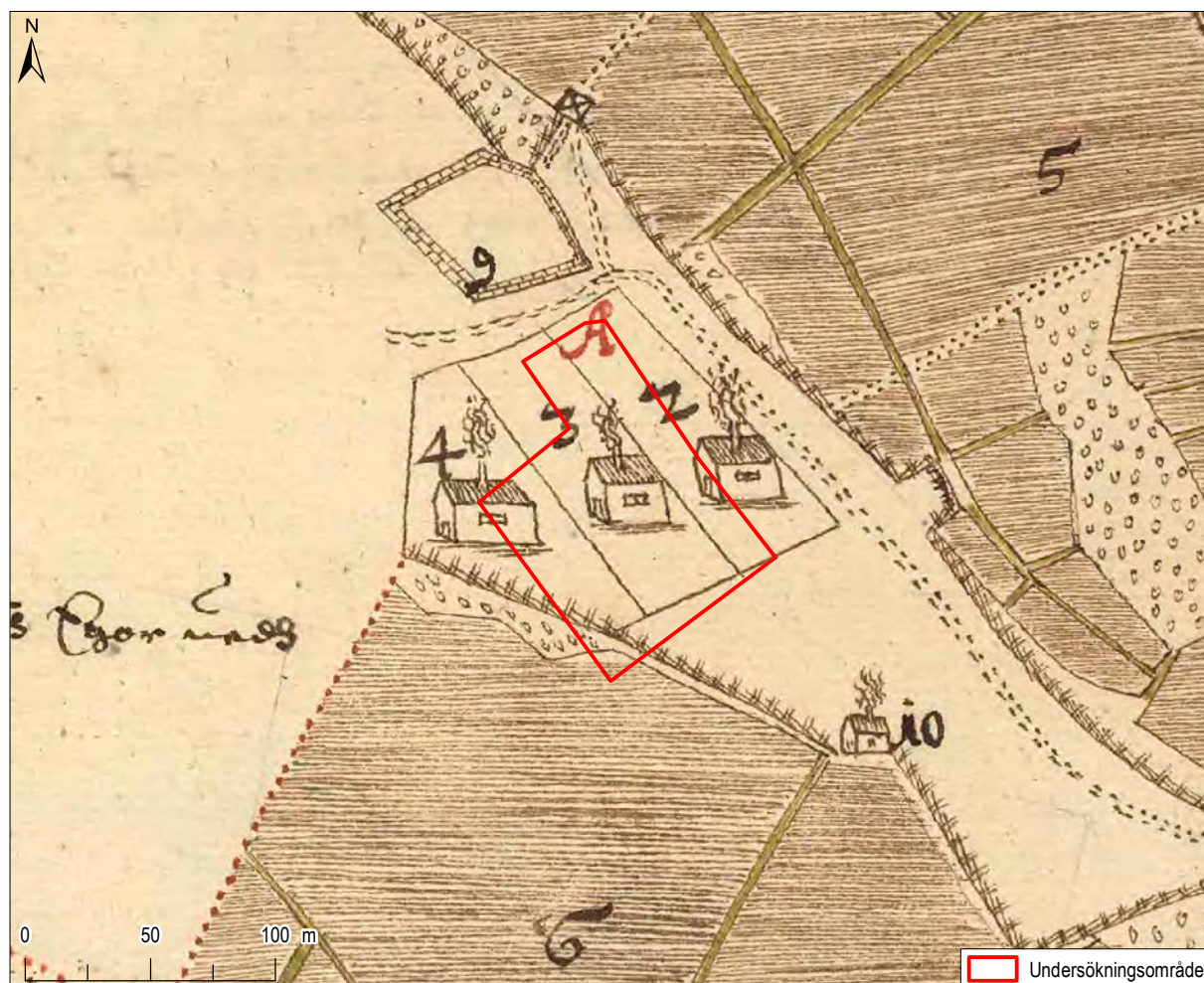
Enligt kulturmiljöregistret (KMR) finns inga registrerade förhistoriska lämningar inom utredningsområdet i Bossgård. Däremot finns det kända lämningar av förhistorisk karaktär 200 meter väster om utredningsområdet. Dessa utgörs huvudsakligen av stensättningar, enstaka gravfält samt hägnader, vilka kan vara svåra att datera (Björklund 2014: 9 ff. och där anförd litteratur). Den närmaste kända fornlämningen ligger 75 meter norr om utredningsområdet och utgörs av Östra Husby kyrka (L2009:1190).

200 meter väster om gårdstomten, vid området Kullen finns gravar i form av stensättningar (L2009:595, 4234, 4235, 4251, 4927) samt en hållristning

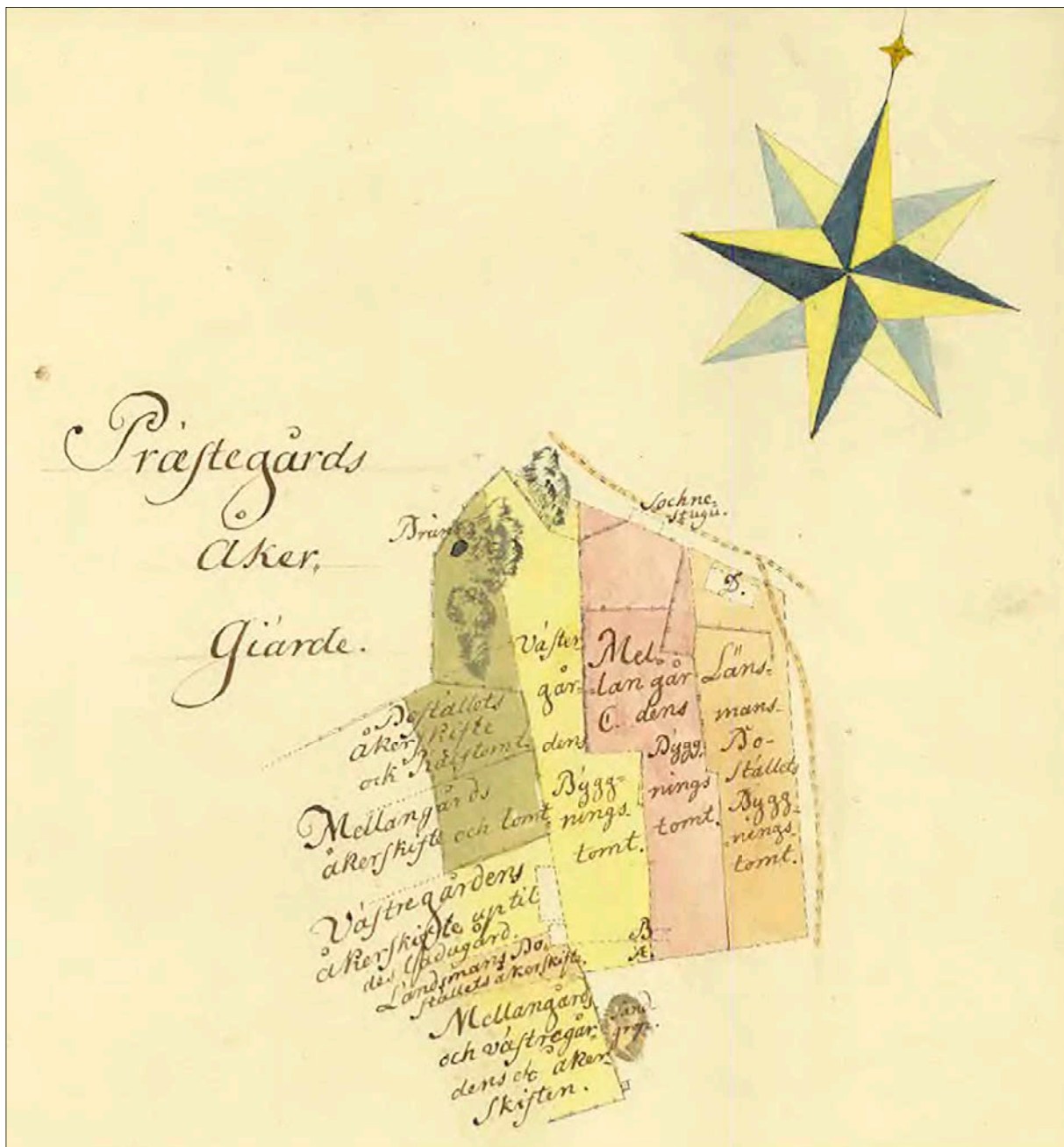
(L2009:1260) med skålgropar. I åkermarkerna nedanför åsen finns ensamliggande stensättningar, enstaka gravfält och hägnader.

Östra Husby omnämns första gången år 1278 som "curiam nostram in husaby inter wica" (SOFI), vilket kan översättas ungefär med "vår gård Husaby på Vikbolandet" (Räf 2006). Husabynamnen brukar ange en plats som ingått i den kungliga förvaltningen. Under 1200-talet förefaller husabyarna förlora sin betydelse. Ofta lades den första kyrkan på mark som tillhörde husabyn och socknen kunde senare överta Husabynamnet (Franzén 1984). Dagens kyrka färdigställdes 1809, men ligger helt eller delvis på grunden för den tidigare kyrkan som troligtvis byggdes under 1100-talet.

Söder om Östra Husby kyrka har tidigare byn Bossgård legat. Bossgård omnämns första gången i skriftliga källor 1390 (SOFI) och historiska kartor visar

Figur 5. Utredningsområdet mot 1650 års karta. I skala 1:3000.

Figur 6. Tomtmätningsskarta från 1749. På kartan syns de tre gårdarna Västergården, Mellangården samt Östergården. Ej rektifierad.

att byn med tre gårdar haft samma läge åtminstone sedan 1650 (figur 5). Inte helt osannolikt har gårds-läget legat här ända sedan medeltiden. Kanske utgjorde någon av gårdarna i byn bostad för förval-taren av husaby. Staffan Helmfrid menar att namnet Bossgård är för Östergötlands och Västergötlands del jämförbart med Husabyarna i Mälardalen (Helmfrid 1962). I området finns båda namnformerna.

På tomtmätningsskartan från 1749 framgår att Bossgårds by utgörs av tre gårdar: Västergården, Mellangården och kronolänsmansbostället Östergården (figur 6). Det äldsta, idag stående huset på Bossgård är från 1700-talet, och utgörs av det gamla kronolänsmansbostället Östergården. Östergården är belägen inom fastighet Bossgård 11:1 och ligger på utredningsrådets sydöstra del. I uppdraget som

Figur 7. Bunkern/källaren påträffad i nordvästra delen av gårdstomten. Foto från sydväst.

kronolänsman ingick att tjänstgöra som polis, men även att driva in skulder och se till att vägarna i byn var farbara. Ofta gick tjänsten i arv från far till son, vilket det även gjort för delar av den släkt som bodde i kronolänsmansbostället på Östergården i byn Bossgård (urn:sbl:14039).

På Bossgårds Mellangården uppfördes år 1845 en större privatbostad. Denna finns kvar på tomten än idag och ligger centrerat på utredningsområdet. Mellan 1949–2008 ägde Frälsningsarmén villan och drev på platsen ett sommarhem med café. Idag utgör villan ett bostadshus med lägenheter.

I nordvästra delen av utredningsområdet finns en källare som mäter 8 x 4 meter och är cirka 0,2 meter hög. Ingången i söder utgörs av rundgjutna karmar som ligger ner (figur 7). Ovansidan är platt och beväxt med gräs samt mossa. I norra delen finns två ventilationshål. Vid utredningstillfället var ingången tillbommad och inte tillgänglig för undersökning.

METOD OCH GENOMFÖRANDE

Innan fältarbetet inleddes utfördes en kart- och arkivstudie för området där kulturmijöregistret (KMR) och ortnamnsarkivet (SOFI) genomsöktes för uppgifter, liksom inläsning av arkeologiska rapporter från undersökningar i närområdet. Historiska kartor från Lantmäteriets digitala samling granskades i syfte att identifiera historisk nyttjande av marken inom utredningsytan.

Fältarbetet inleddes med en inventering av arbetsområdet där eventuella lämningar synliga ovan mark och lägen som bedömdes som lämpliga för dolda lämningar eftersöktes.

Schaktningsarbetet påbörjades i områdets sydvästra del där gårdstomten utgörs av gräsmatta med äppelträd. Sammantaget upptogs cirka 300 m², vilket motsvarar 3–4 % av utredningsområdet. Vid behov utvidgades schakten med syfte att avgränsa påträffade anläggningar i plan eller söka konstatera ifall de utgjorde del av konstruktion. Genomgående förefaller

gårdstomtens matjord bestå av brun silt varvad med urlakad grå siltig lera. De båda skikten tolkas som matjord och har fått det gemensamma kontextnumret 1000, vilket enbart använts vid registrering av fynd som framkom vid metalldetekteringen. Undergrundens material skiftar mellan gråbeige lera samt sand och grus. Matjorden detekterades skiktvis ned till anläggningsnivå eller undergrund. Metalldetektering sköttes parallellt med sökschaktningen. Före samt efter sökschaktningen flygfotograferades utredningsområdet, samtliga anläggningar och konstruktioner med drönare. Här och var har hål grävts för deponering av sopor som tegel, sten, glas, keramik och metallskrot. Samtliga schakt, anläggningar och fynd dokumenterades samt mättes in med RTK-GPS. Påträffade anläggningar undersöktes om det var nödvändigt för att säkerställa dess fornlämningsstatus samt för att samla in material för ¹⁴C-datering (figur 8). Efter avslutad utredning lades samtliga schakt igen.

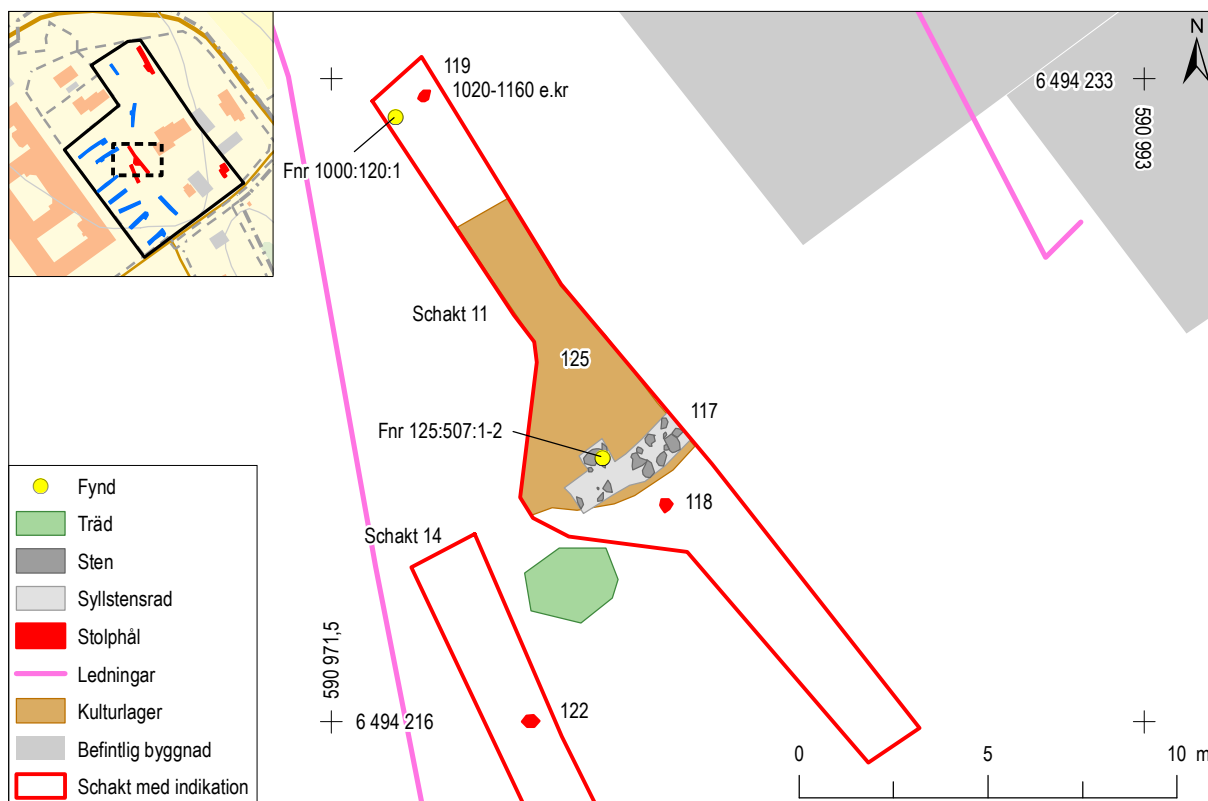

Figur 8. Översiktsbild över schakt 10, där brunnen 108 påträffades. Mörkfärgningarna närmast i bild visade sig vara recenta gropar för buskar eller liknande. I bakgrunden syns brunnen 108. Fotot är taget från norr.

RESULTAT

Figur 9. Resultatkarta i skala 1:750.

Figur 10. Resultat schakt 11 i skala 1:200. Översikt med Fastighetskartan i skala 1:5 000.

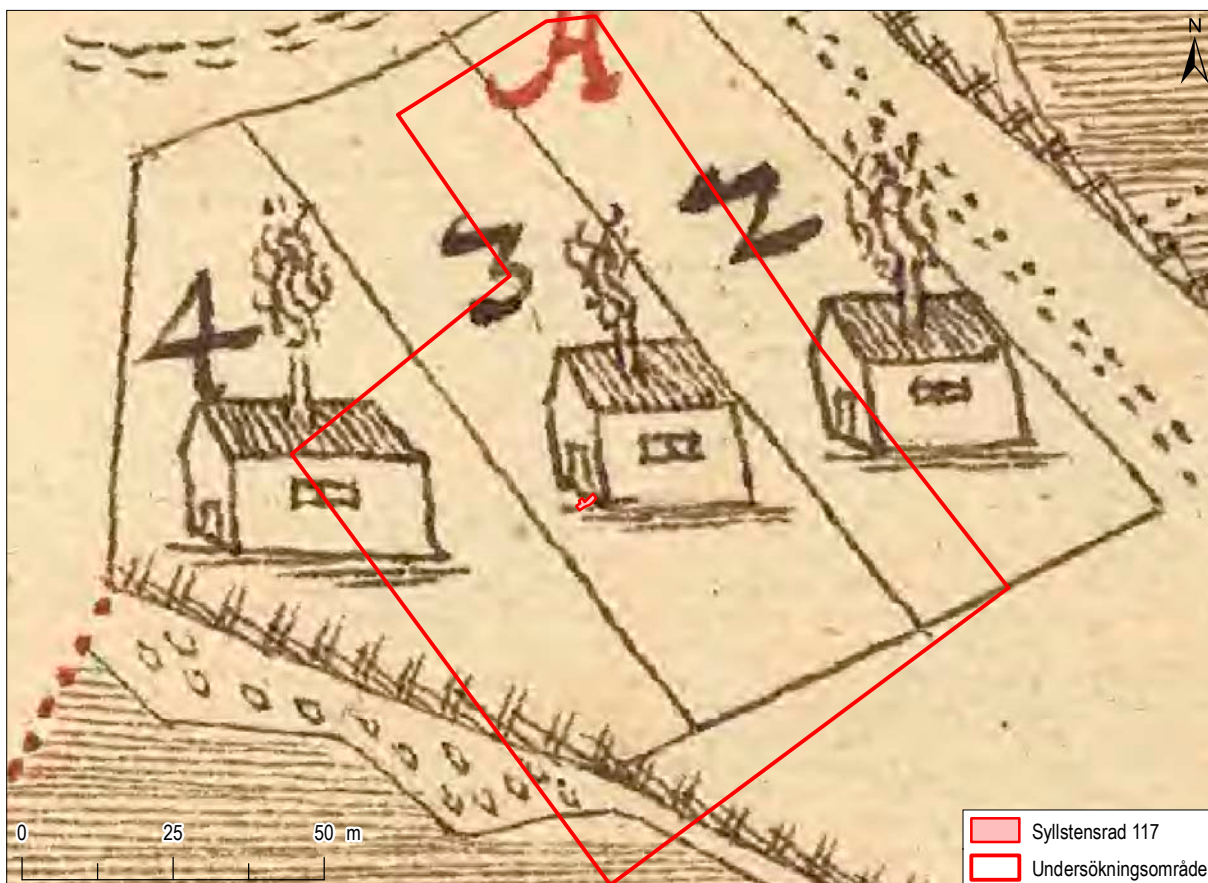
Anläggningar i schakt 11 och 14

I schakt 11 (figur 9 och 10), intill en befintlig byggnad på gårdstomten framkom en dubbelradig syllstensrad (117), belägen i östvästlig riktning (figur 11). Syllstensradens placering i förhållande till gården i mitten på 1650 års karta tyder på att det skulle kunna vara Mellangården i Bossgårds by som påträffats (figur 12). Enstaka stenar som ingick i syllstensraden föreföll fortsätta mot norr, vilket skulle kunna tyda på att konstruktionen utgör byggnadens sydvästra hörn. Vid utvidgning av schaktet mot norr påträffades emellertid inga fler syllstenar. Syllstensradens bredd var cirka 1 meter, men dess exakta längd utanför schaktet är okänd. En veranda tillhörande byggnaden på gårdstomten medförde att manövreringsutrymmet för grävmaskinen var begränsat. Detta bidrog till att schaktet inte utvidgades ytterligare mot öster. Syllstensradens uppbyggnad av dubbla rader större stenar mot kanterna och med mindre i dess mitt tyder på att den byggts enligt skalmursteknik. I väst var syllstensraden störd, möjligen orsakat av ett äppelträd som växer alldeles intill. Runt om samt ovanpå syllstenarna fanns ett grått kulturlager av lera (125) som var

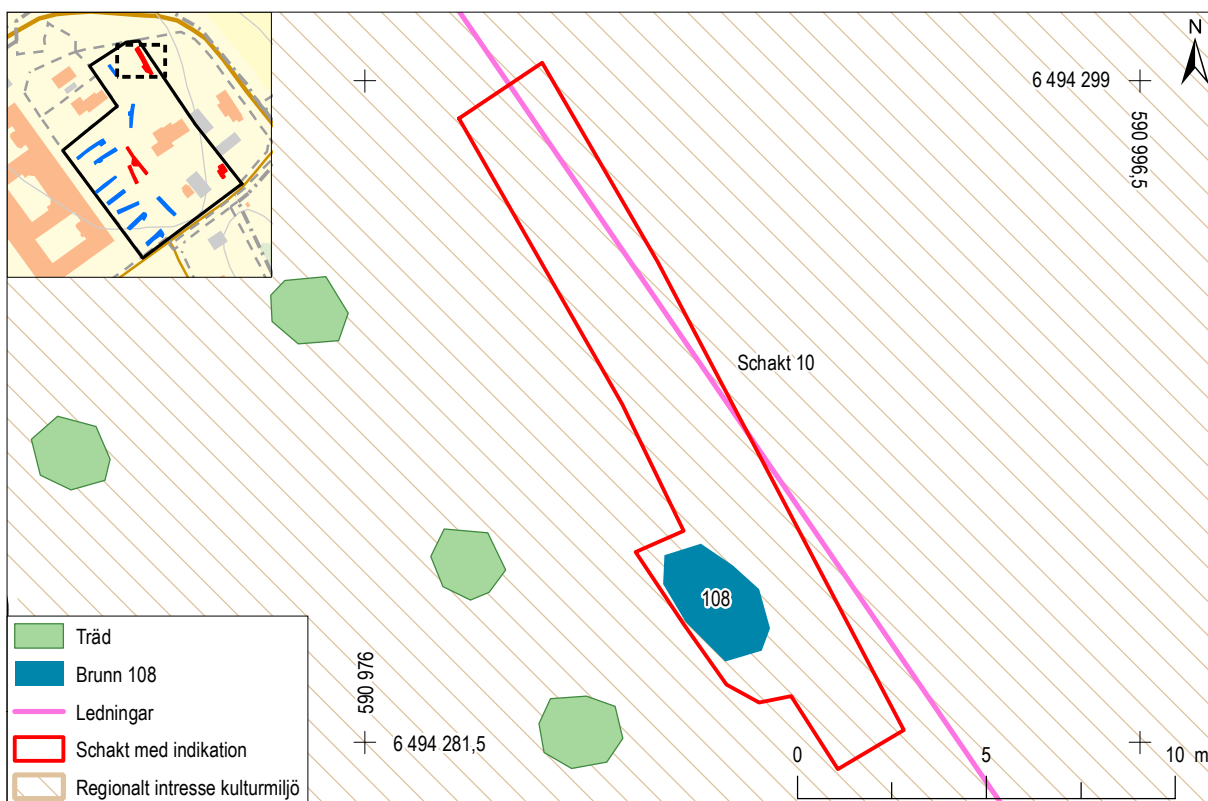
cirka 0,5–0,7 meter tjockt och innehöll djurben från bland annat nötkreatur, men även enstaka tegelstenar samt två fynd av yngre röd gods och grönt glas. I anslutning till syllstensraden och kulturlagret påträffades också tre stolphål (118, 119, 122), varav ett i schakt 14 (122). Stolphålen 119 och 122 var stenskodda, 119 undersöktes och ^{14}C -daterades till vikingatid.

Figur 11. Syllstensrad 117 och kulturlagret 125. Foto från väster.

Figur 12. Syllstensraden 117 och utredningsområdet mot 1650 års karta. I skala 1:1250.

Figur 13. Brunnen 108 som påträffades i schakt 10. I skala 1:200. Översikt med Fastighetskartan i skala 1:5000.

Anläggningar i schakt 10

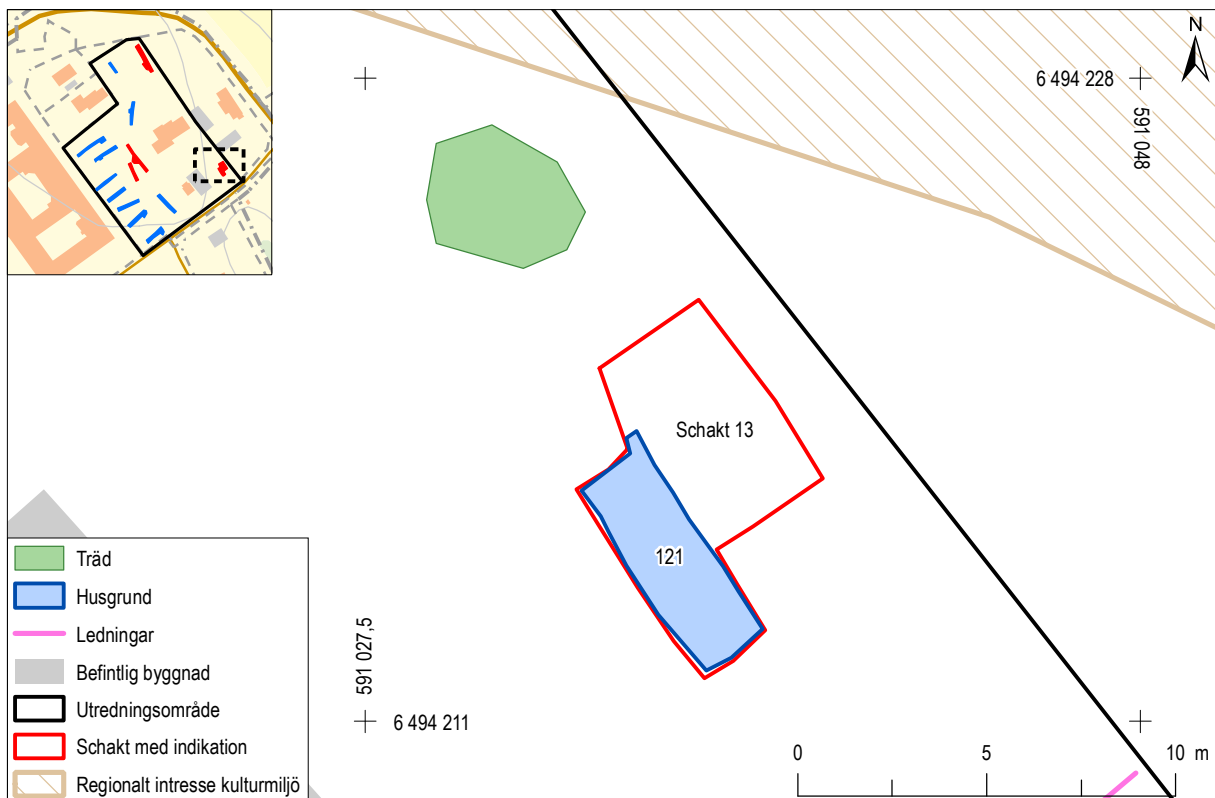
I nordöstra delen av utredningsområdet påträffades en brunn (108), vilken var fylld med större stenar i mörkbrun siltig lera (figur 13). Brunnen mätte cirka 3 x 3 meter och var drygt 1,8 meter djup (figur 14). Utöver enstaka fynd av djurben från får/get påträffades inget mer i brunnen. Brunnen delundersöktes genom att ¼ av brunnens fyllning grävdes upp. Efter att fyllningen grävts bort fylldes gropen upp med vatten.

Husgrund 121 i schakt 13

I sydöstra delen av utredningsområdet påträffades vid cirka 0,3–0,4 meters djup en husgrund bestående av huvudsakligen kantiga stenar i storleken 0,6 x 0,5 x 0,5 meter liggandes i grusåsmaterial (figur 15). Konstruktionen utgjordes av två skift sten och förföll utgöra en solid konstruktion. Varken i det historiska kartmaterialet eller i den ekonomiska kartan kan ses någon byggnad vid platsen för husgrunden. Emellertid kan ses en byggnad vid platsen för byggnaden på Eniros historiska kartor av svartvita flygbilder mellan 1955–1967. Byggnaden på flygbilden är mycket stor och tolkas ha utgjort en ladugård från modern tid.

Figur 14. Bild på brunn 108. Foto från öster.

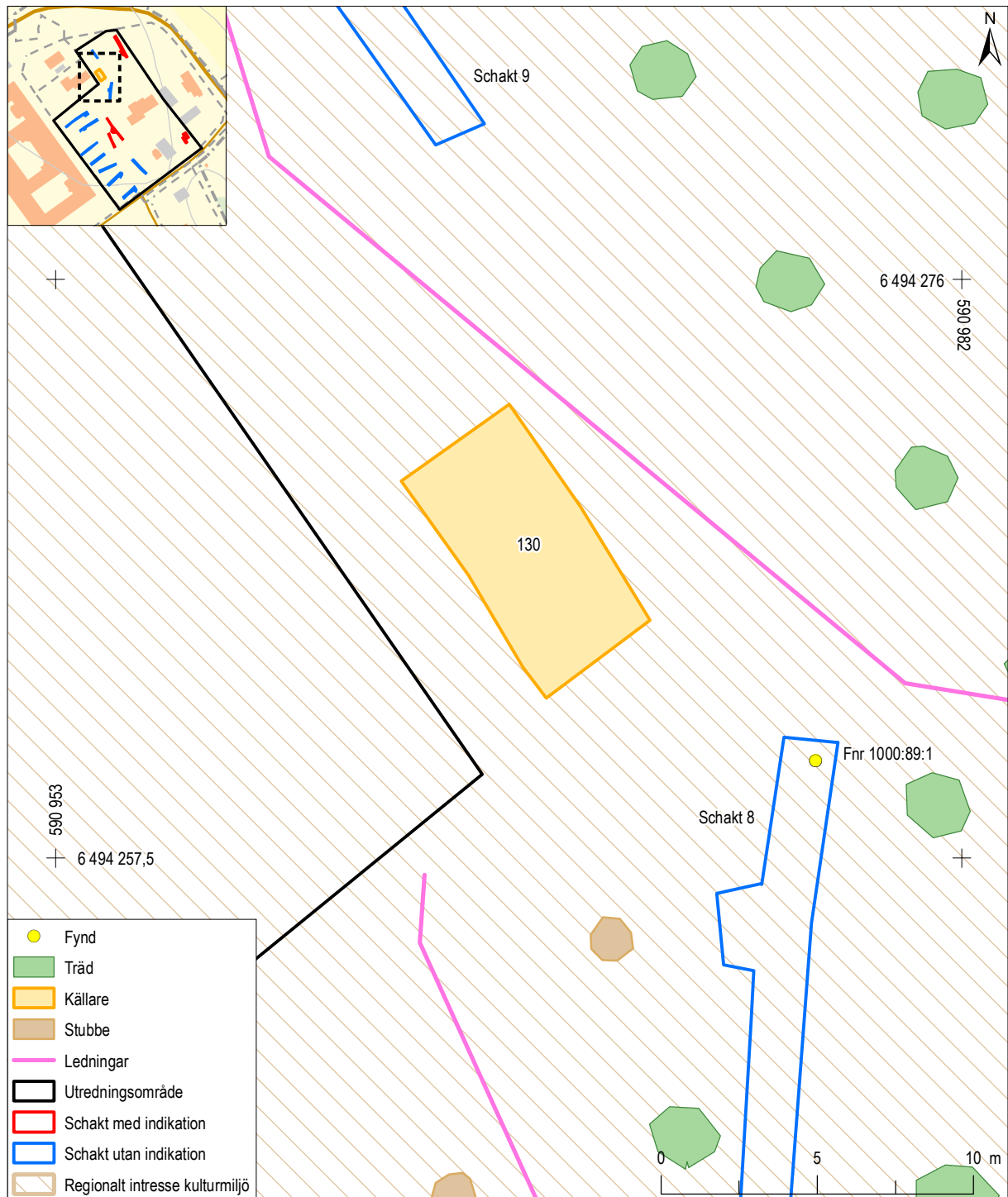

Figur 15. Husgrunden 121 som påträffades i schakt 13. I skala 1:200. Översikt med Fastighetskartan i skala 1:5 000.

Källare 130

I nordvästra delen av utredningsområdet finns en källare som mäter 8 x 4 meter och är 0,2 meter hög (figur 16). Dess platta ovsida, vilket är beväxt med

gräs och mossor gör den svårupptäckt. I södra delen finns en liggande ingång vars karmar är rundgjutna. Exakt hur gammal källaren är har inte gått att ta reda på. Enligt boende i området har källaren använts till att hänga upp djurkroppar på krokar i taket.

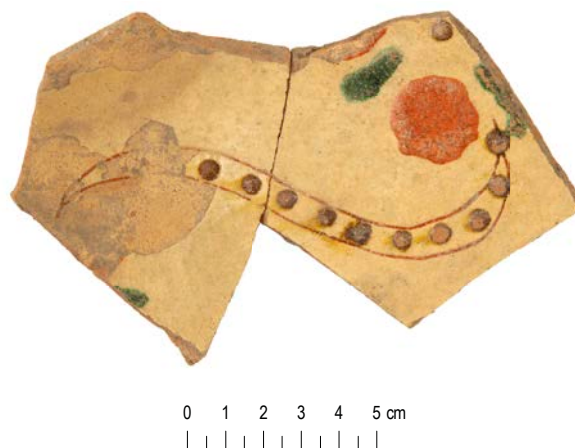
Fynd

Få fynd framkom under utredningen. I samband med metalldetekteringen påträffades i lager 1000 en åttaformad dubbelsölja (fnr: 1000:89:1) samt en pollett (fnr: 1000:120:1). Åttaformade dubbelsöljor har tidigare daterats till medeltid och fram till 1600-talet (Blomqvist 1947:148) (figur 17). Polletten är avsedd för en vuxen person att resa med på Norrköpings spårvagnstrafik. Spårvägen öppnade för allmän trafik år 1904 och kostade då 10 öre för en vuxen och 5 öre för ett barn.

Figur 17. Åttaformad dubbelsölja (1000:89:1). I skala 2:1. Påträffad i samband med metalldetekteringen i de omrörda lagren 1000.

I kulturlagret (125) hittades två skärvor yngre röd-gods med dekor (fnr 125:507:1) (figur 18) samt två skärvor ljusgrönt glas (fnr 125:507:2) (figur 19). Rödgodset har dekor i form av en slinga med punkter typisk för 1700-tal fram till tidigt 1800-tal (Johansson M). Glaset utgörs av glasmästerispill från en fönsterruta och har daterats till 1650–1750 (Haggrén G).

Figur 18. Fynd av yngre röd-gods daterad till 1700–1800-tal (125:507:1) i skala 1:2.

Figur 19. Ljusgrönt glas som daterats till 1650-1750-tal (125:507:2) i skala 1:1. Påträffades i samma kontext som rödgodset ovan.

AVSLUTNING

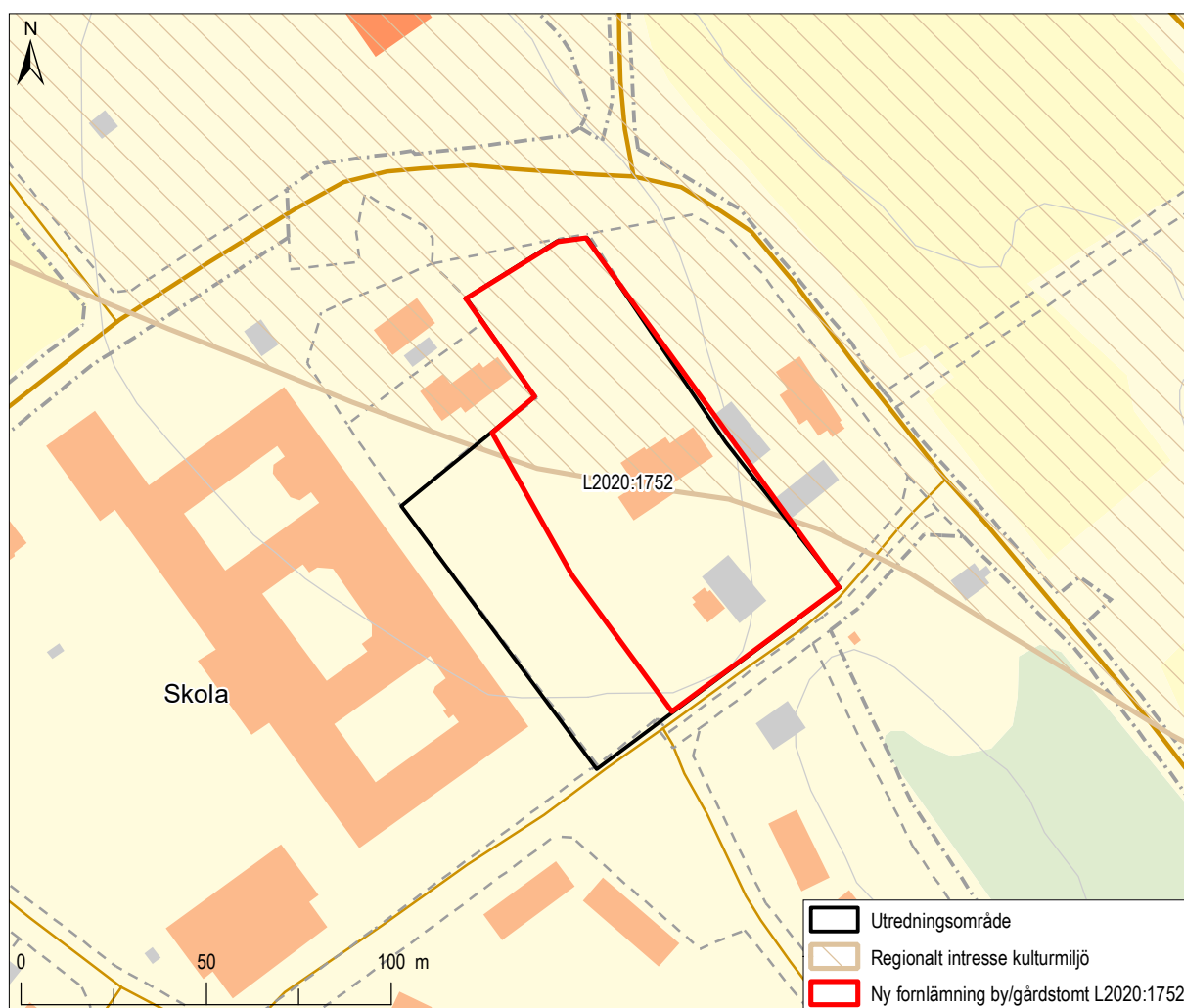
Fynden av tre stolphål där ett av dem daterats till vikingatid utgör de enda kända spåren av boplatsskikt från förhistorisk tid inom Bossgård. Att sandåsen uppfattats som fördelaktigt att bo och uppehålla sig på följer troligtvis med in i medeltid.

Fastighet Bossgård 17:1, inom vilken den historiska Mellangården legat hade innan utredningen inte någon fornlämningsstatus då tomten aldrig varit varaktigt övergiven. Emellertid har status för gårdstom-

ten efter avslutad utredning ändrats till fornlämning i form av en by/gårdstomt L2020:1752 (figur 20 och 21). Syllstenraden, kulturlagret, stolphålen och brunnen utgör de lämningar vilka representerar by/gårdstomten. Brunnen är delundersökt, men inte daterad och finns delvis kvar. Syllstenraden, kulturlagret och de två kvarvarande stolphål finns också kvar. Husgrunden och källaren tolkas inte utgöra fornlämningar.

Ny fornlämning	Typ	Beskrivning	Undersökningsstatus
L2020:1752	Bytomt/gårdstomt	1 syllstensrad, 1 kulturlager, 3 stolphål, 1 brunn	Delundersökt

Figur 20. Tabell med den nya lämningen som påträffades vid utredningen.

Figur 21. Utbredning ny fornlämning, L2020:1752.

REFERENSER

Litteratur

Björklund, S. 2014. *Kartering av stensträngar vid Högvreten Nibble*. Högvreten 1:2 m.fl. och Nibble 13:1 m.fl. Fresta och Hammarby socknar, Upplands Väsby kommun, Stockholms län. Arkeologisk förundersökning etapp I. Rapporter från arkeologikon-sult 2014:2 792

Blomqvist, R. 1947. *Spännen och söljor*. s. 120–155. Kulturen en årsbok. Lund.

Franzén G. 1984. *Bebyggelsenamnen i Östkind's härad*. Ortnamnen i Östergötlands län 22. Uppsala.

Helmfrid, S. 1962. *Östergötland «Västanstång»*, Studien über die ältere Agrarlandschaft und ihre Ge-nese.

Räf E. 2006. *Elkablar på Vikbolandet*. Samlingsrap-port. Jonsberg, Kuddby, Östra Husby, Östra Stenby och Å socknar Norrköpings kommun Östergötlands län. Östergötlands Länsmuseum Kulturmiljöavdel-ningen. Rapport 2006:74.

Riksintressen för kulturmiljövården - Östergöt-land län (E). Swedish National Heritage Board. Riksantikvarieämbetet.

Arkiv och register

KMR = Kulturmiljöregistret

SOFI = Ortnamnsarkivet

ENIRO: www.eniro.se

RIKSARKIVET: (*Hökeberg, släkt, urn: sbl:14039, Svenskt biografiskt lexikon, hämtad 2020-03-10*).

Kartmaterial

Geometrisk ägoavmätning 1650

Östra Husby socken Bossgård nr 1–3

Lantmäteristyrelsen arkiv D157-8:d1:296-7

Lantmätare: Johan De Rogier

TOMTMÄTNING 1749

Östra Husby socken Bossgård nr 1–3

Lantmäteristyrelsen arkiv D157-8:2

Lantmätare: Carl Jacob Wallberg

Övriga referenser

Skriftligt meddelande: Georg Haggrén Docent i his-torisk arkeologi vid Helsingfors universitet

Skriftligt meddelande: Mikael Johansson Arkeolog.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Arkeologikonsults projektnr:	3337
Länsstyrelsens diarienummer:	431-15861-2019
Länsstyrelsens beslutsdatum:	2020-02-05
Företagare:	Arkö Bostad AB
Uppdragsnr i KMR:	202000207
Län:	Östergötland
Landskap:	Östergötland
Kommun:	Norrköping
Socken:	Östra Husby
Fastighetsbeteckning:	Bossgård 11:1 och 17:1
Berörda fornlämningar:	L2020:1752
Typ av undersökning:	Arkeologisk utredning etapp 2
Undersökningstid, fältarbete:	2020-03-02–2020-03-04
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Höjdsystem:	RH 2000
Projektledare:	Tove Björk
Rapportansvarig:	Tove Björk
Fältpersonal:	Tove Björk, Hampus Norrgren
Fyndfotografering:	Stefan Gustafsson
Planer och layout:	Matilda Nohrstedt
Kvalitetsgranskning:	Johan Blidmo
Analys:	ICA (¹⁴ C-analys)
Fynd	Samtliga påträffade fynd har efter dokumentering gallrats.

Fornminnesregistret (FMIS) stängdes ner 1 januari 2019 och har ersatts av Kulturmiljöregistret (KMR). I denna rapport hänvisas till lämningsnumren i KMR i kartor och text.

BILAGA 1. SCHAKTBESKRIVNING

Schakt-nr	Typ	Djup (m)	Mått (m)	Beskrivning
1	Schakt utan indikation	0,5	13,5 x 1,5	Grässvål 0,05 m. Beige-grå silt 0,2 m. Urlakad gråbrun silt 0,2 m. Undergrund gråbeige siltig lera. Schakt något utvidgat åt nordöst.
2	Schakt utan indikation	0,5	15,3 x 1,5	Grässvål 0,05 m. Beige-grå silt 0,2 m. Urlakad gråbrun silt 0,2 m. Undergrund gråbeige siltig lera. Schakt något utvidgat åt öster.
3	Schakt utan indikation	0,55	15 x 1,5	Grässvål 0,05 m. Beige-grå silt 0,2 m. Urlakad gråbrun silt 0,2 m. Undergrund gråbeige lera.
4	Schakt utan indikation	0,6	14 x 1,5	Grässvål 0,05 m. Beige-grå silt 0,25 m. Urlakad gråbrun silt 0,22 m. Undergrund gråbeige lera.
5	Schakt utan indikation	0,5	16,5 x 1,5	Grässvål 0,05 m. Beige-grå silt 0,25 m. Urlakad gråbrun silt 0,2 m. Undergrund gråbeige lera.
6	Schakt utan indikation	0,5	16,7 x 1,5	Grässvål 0,05 m. Brungrå silt 0,3 m. Urlakad gråbrun silt 0,2 m. Undergrund gråbeige lera. Schakt något utvidgat i sydväst.
7	Schakt utan indikation	0,45	20,6 x 1,5	Grässvål 0,05 m. Brungrå silt 0,3 m. Urlakad gråbrun silt 0,2 m. Undergrund gråbeige sand. Schakt något utvidgat i öster.
8	Schakt utan indikation	0,45-0,7	14,7 x 1,5	Grässvål 0,05 m. Brungrå silt 0,3 m. Urlakad gråbrun silt 0,35 m. Undergrund gråbeige sand. Schakt något utvidgat i väster.
9	Schakt utan indikation	1,7	8 x 1,5	Grässvål 0,05 m. Beige-grå silt 0,3-0,35 m. Påfört sand och grus 1,2 m. Undergrund grå siltig lera.
10	Schakt med indikation	0,45-1,6	20 x 1,5	Grässvål 0,05 m. Beige-grå silt 0,2 m. Påfört sand och grus 0,12 m. Undergrund grå silt-, sand och sten. Schakt något utvidgat i väster. Brunn 108 med obrända djurben.
11	Schakt med indikation	0,5 -1,2	20,5 x 1,5	Grässvål 0,05 m. Beige-grå silt 0,4 m. Urlakad gråbrun silt 0,2-0,25 m. Grå siltig lera, obrända djurben 0,5 m. Undergrund grå silt. Schakt utvidgat åt sydväst. Sällstensrad (117), kulturlager med yngre rödgods och glas (125) och två stolphål (118, 119).
12	Schakt utan indikation	0,7-1,8	16 x 1,5	Grässvål 0,05 m. Beige-grå silt 0,3 m. Påfört sand och grus 1 m. Undergrund grå siltig sand.
13	Schakt med indikation	0,7	8 x 5	Grässvål 0,05 m. Beige-grå silt 0,25. Undergrund sand och grus. Husgrund (121).
14	Schakt med indikation	0,55	12,5 x 1,5	Grässvål 0,05 m. Beige-grå silt 0,25-0,3 m. Undergrund grå silt. Stolphål (122).

BILAGA 2. ANLÄGGNINGSBESKRIVNING

Kontext-nr	Tolkning	Storlek (m)	Djup/tjocklek (m)	Beskrivning
108	Brunn	3 x 3	1,8	Mörkt brun silt med större stenar. Obrända djurben. Skålformad
117	Syllstensrad	3,3 x 1	0,45	Syllstenar till hus (Mellangården 1650)
118	Stolphål	0,3 x 0,3		Grå lera i plan. Ej undersökt
119	Stolphål	0,3 x 0,25	0,3	Grå lera. Stenskodd.
121	Husgrund	6 x 2	0,5-0,8	Husgrund till modern byggnad (ladugård 1955-67).
122	Stolphål	0,4 x 0,35	0,3	Grå lera. Stenskodd.
125	Kulturlager	8,5 x 4,5	0,5	Grå lera. Fynd av obrända djurben, tegel, grönt glas och rödgods.
130	Källare	8 x 4	0,2	Gjuten, platt tak
1000	Påfört utfyllnadsmaterial		0,2-0,8	Två lager: bestående av brun silt samt urlakad gråbrun siltig lera har slagits samman. Inget lager tolkas utgöra kulturlager

BILAGA 3. FYNDTABELL

Fynd-nr	Typ	Material	Mått (cm)	Beskrivning
125:507:1	Keramik	Lera	7 x 6 x 1	2 skärvor glaserat rödgods med dekor: slinga med prickar. 1700-1800-tal. Gallrad.
125:507:2	Glas	Glas	5 x 3 x 1	2 skärvor ljusgrönt glas. 1650-1750-tal. Gallrad
1000:89:1	Sölja	Bronsleg	3,1x 2,5 x 2	Åttaformad dubbelsölja. Medeltid-1600-tal. Gallrad
1000:120:1	Polett	Metall	2 i diameter	Norrköpings spårvägar. Polett för vuxen. Köp Gasverkets koks. Gallrad

* fyndnumret består av tre delar (X:X:X), varav det första är numret på den kontext som fyndet tillhör. Det andra numret är det löpnummer som fyndet tilldelas vid inmätningen i fält och det tredje är det nummer som fyndet får vid fyndregistrering i vår databas SiteWorks. Dessa tre bildar tillsammans föremålets unika fyndnummer.

BILAGA 4. ¹⁴C-ANALYS

INTERNATIONAL CHEMICAL ANALYSIS INC.

ICA ID	Submitter ID	Material Type	Pretreatment	Conventional Age	Calibrated Age
20C/0407	119:468	Charcoal	AAA	940 +/- 30 BP	Cal 1020 - 1160 AD

Date Submitted		Date Reported	
QC 1 Sample ID	IAEA C7	QC 2 Sample ID	NIST OXII
QC Expected Value	49.53 +/- 0.70 pMC	QC Expected Value	134.09 +/- 0.70 pMC
QC Measured Value	49.65 +/- 0.20 pMC	QC Measured Value	134.06 +/- 0.20 pMC
Pass?	YES	Pass?	YES

- pMC = Percent Modern Carbon.
- IAEA = International Atomic Energy Agency.

- Calibrated ages are attained using INTCAL13: **IntCal13 and Marine13 Radiocarbon Age Calibration Curves 0–50,000 Years cal BP**. *Paula J Reimer, Edouard Bard, Alex Bayliss, J Warren Beck, Paul G Blackwell, Christopher Bronk Ramsey, Caitlin E Buck, Hai Cheng, R Lawrence Edwards, Michael Friedrich, Pieter M Grootes, Thomas P Guilderson, Hafliði Hafliðason, Irka Hajdas, Christine Hatté, Timothy J Heaton, Dirk L Hoffmann, Alan G Hogg, Konrad A Hughen, K Felix Kaiser, Bernd Kromer, Sturt W Manning, Mu Niu, Ron W Reimer, David A Richards, E Marian Scott, John R Southon, Richard A Staff, Christian S M Turney, Johannes van der Plicht. Radiocarbon 55(4), Pages 1869-1887.*
- Unless otherwise stated, 2 sigma calibration (95% probability) is used.
- Conventional ages are given in BP (BP=Before Present, 1950 AD), and have been corrected for fractionation using the delta C13.

Rapporter från Arkeologikonsult 2020:3337